

Dědičnost

```
<link rel="stylesheet" href="http://cdnjs.cloudflare.com/ajax/libs/font-awesome/3.1.0/css/font-awesome.min.css">
```

Vtip

Dědičnost. Nejlepší objektově-orientovaný způsob, jak zbohatnout.

Dědičnost

- Objektové třídy jsou obvykle **podtřídami**, tj. speciálními případy jiných tříd:

```
class Subclass extends Superclass
```

```
class DogKeeper extends Person {  
  // methods & attributes for DogKeeper  
  // in addition to Person  
}
```

- Všechny objekty typu `DogKeeper` jsou současně typu `Person`.

```
Person p = new DogKeeper("Karel");
```


V Javě dědí **každá** třída od třídy `Object`.

Definice

- **Nadtřída** = superclass, "bezprostřední předek", "rodičovská třída"
- **Podtřída** = subclass, "bezprostřední potomek", "dceřinná třída"
  - je specializací své nadtříd
  - přebírá vlastnosti nadtříd
  - zpravidla přidává další vlastnosti, čímž nadtříd *rozšiřuje* (`extends`)

Správné použití

- Dědičnost by měla splňovat vztah **je (is a)** — Chovatel psa *je* osoba.

- Při attributech třídy se používá vztah **má (has a)** — *Osoba má jméno.*

Proč používat dědičnost?

- Abychom zohlednili **konceptuální vztah obecnější vs. speciálnější typ.**
- Abychom se **vyhnuli opakování kódu** a dosáhli *znovupoužití* (= kód metod a atributů se podědí, nemusíme jej znovu psát).
- Mělo by platit oboje, aby mělo smysl dědičnost použít.

Tranzitivní dědění

Dědění může být vícegenerační:

```
public class Manager extends Employee { ... }  
  
public class Employee extends Person { ... }
```

Manažer podědí metody a atributy ze třídy Zaměstnanec i Osoba.

Vícenásobná dědičnost

- Java vícenásobnou dědičnost u tříd **nepodporuje!**
- Důvodem je problém typu diamant:

```
class DoggyManager extends Employee, DogKeeper { }  
class Employee { public String toString() { "Employee"; } }  
class DogKeeper { public String toString() { "DogKeeper"; } }  
  
DoggyManager().toString(); // we have a problem!
```

- Vícenásobná dědičnost je možná jedině u rozhraní (metody zatím nemají definovanou implementaci).

Dědičnost a vlastnosti tříd

- Dědičnost (v kontextu Javy) znamená:
  1. potomek dědí **všechny** vlastnosti nadtřídy
  2. poděděné vlastnosti potomka se **mohou změnit** (např. překrytím metody)
  3. potomek může **přidat** další vlastnosti
- **Pozn.:** *Vlastnosti třídy* = metody & atributy třídy

Dědičnost vs. rozhraní

Dědičnost

- vyhýbáme se duplikaci kódu
- kód je kratší
- když potřebuji upravit předka, musím upravit změny ve všech potomcích, co může být netriviální

Použití rozhraní

- méně závislostí, více kódu
- více použitelné v praxi

Příklad s **Account**

- Vylepšíme třídu **Account** tak, aby zůstatek nebyl nižší než minimální zůstatek
- Realizujeme tedy změnu metody **debit** pomocí jejího *překrytí* (overriding)
- Stará třída **Account**:

```
public class Account implements Informing {
    private int balance;
    ...
    public boolean debit(int amount) {
        if(amount <= 0) return false;
        balance -= amount;
        return true;
    }
}
```

Nová třída **CheckedAccount**

```

public class CheckedAccount extends Account {
    private int minimalBalance;
    public CheckedAccount(Person owner, int minBal, int initBal) {
        super(owner, initBal); // calling Account constructor
        if(initBal < minBal) { // is initial balance sufficient?
            throw new IllegalArgumentException("low initial balance");
        }
        this.minimalBalance = minBal;
    }

    @Override
    public boolean debit(int amount) {
        // check min. balance
        if(getBalance() - amount >= minimalBalance) {
            return super.debit(amount); // the debit is deducted
        } else return false;
    }
}

```

Co tam bylo nového

- Klíčové slovo **extends** značí, že třída **CheckedAccount** je potomkem (*subclass*) třídy **Account**.
- Konstrukce **super.metoda(...)**; značí, že je volána metoda předka, tedy třídy **Account**.
- Kdyby se **super** nepoužilo, zavolala by se metoda **debit** třídy **CheckedAccount** a program by se zacyklil!

V konstruktoru potomka je **vždy** nutno zavolat konstruktor předka, protože se v něm inicializují vlastnosti dané třídy.

Konstruktor předka je nutno zavolat jako **první**, protože by se pak dali použít vlastnosti, které zatím nejsou nainicializované.

Repl.it demo k dědičnosti - bankovní účty

- <https://repl.it/@tpitner/PB162-Java-Lecture-05-inheritance-Account>

Namísto dědění lze použít skládání (kompozice)

Často se používá *skládání* (kompozice) objektů, kdy objekt **nedědí**, ale nese odkaz na jiný objekt.

```
public class CheckedAccount {  
  
    private int minimalBalance;  
    private Account account;  
  
    public CheckedAccount(Person owner, int minBal, int initBal) {  
        account = new Account(owner, initBal);  
        ...  
    }  
    // account.debit(amount)  
}
```

- Kompozicí se zabývá navazující kurz *PV168 Seminář Javy*.
- Problémy s hierarchiemi dědičnosti pomocí kompozice řeší některé návrhové vzory, např.
  - **Bridge**: Řešení exploze podtříd rozdělením problémové domény na abstrakci a implementaci
  - **Decorator**: Variantnost chování je přesunuta z podtříd do spolupráce několika malých objektů za běhu

Repl.it demo k dědičnosti - geometrické útvary

- <https://repl.it/@tpitner/PB162-Java-Lecture-05-inheritance-Shapes>